

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

25 май 2023 година *

„Преюдициално запитване — Околна среда — Директива 2011/92/ЕС — Оценка на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда — Член 2, параграф 1 и член 4, параграф 2 — Проекти, попадащи в обхвата на приложение II — Проекти за обекти с обществено предназначение — Разглеждане въз основа на прагове или критерии — Член 4, параграф 3 — Съответни критерии за подбор, посочени в приложение III — Член 11 — Достъп до правосъдие“

По дело C-575/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Verwaltungsgericht Wien (Първоинстанционен административен съд Виена, Австрия) с акт от 14 септември 2021 г., постъпил в Съда на 20 септември 2021 г., в рамките на производство по дело

WertInvest Hotelbetriebs GmbH

срещу

Magistrat der Stadt Wien,

при участието на

Verein Alliance for Nature,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: А. Prechal, председател на състава, М. L. Arastey Sahún, F. Biltgen, N. Wahl и J. Passer (докладчик), съдии,

генерален адвокат: А. М. Collins,

секретар: S. Beer, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 14 септември 2022 г.,

* Език на производството: немски.

като има предвид становищата, представени:

- за WertInvest Hotelbetriebs GmbH, от К. Liebenwein, Rechtsanwalt, и от L. Pöcho, Rechtsanwältin,
- за Magistrat der Stadt Wien, от G. Cech, Senatsrat,
- за Verein Alliance for Nature, от W. Proksch и P. Pyka, Rechtsanwälte,
- за австрийското правителство, от А. Kögl, W. Petek, А. Posch и J. Schmoll, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от С. Hermes и М. Noll-Ehlers, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 24 ноември 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването в частност на член 4, параграфи 2 и 3 и на член 11 от Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 2012 г., стр. 1), изменена с Директива 2014/52/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. (ОВ L 124, 2014 г., стр. 1) (наричана по-нататък „Директива 2011/92“), както и на точка 10, буква б) от приложение II и на приложение III към нея.
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между WertInvest Hotelbetriebs GmbH и Magistrat der Stadt Wien (общинска администрация на град Виена, Австрия) по повод на заявление за издаване на разрешение за осъществяване на градоустройствен проект.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Съгласно съображения 1 и 7—11 от Директива 2011/92:
„(1) Директива 85/337/ЕИО на Съвета от 27 юни 1985 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда [ОВ L 175, 1985 г., стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 174] е била неколккратно и съществено изменяна. С оглед постигане на яснота и рационалност посочената директива следва да бъде кодифицирана.

[...]

- (7) Разрешението за осъществяване на публични или частни проекти, за които има вероятност да окажат значително въздействие върху околната среда, следва да се дава само след извършване на оценяване на вероятното въздействие върху околната среда на тези проекти. Това оценяване следва да се извърши на основата на подходяща информация, предоставена от възложителя, която може да се допълва от органите и обществеността, които може да бъдат засегнати от въпросния проект.
- (8) Проекти от определен вид имат значително въздействие върху околната среда и тези проекти следва по правило да подлежат на систематично оценяване.
- (9) Проекти от друг вид може да нямат значително въздействие върху околната среда във всеки един случай и тези проекти следва да се оценяват, когато държавите членки считат, че същите има вероятност те да окажат значително въздействие върху околната среда.
- (10) Държавите членки могат да въведат прагове или критерии с цел да определят кои проекти следва да бъдат предмет на оценка въз основа на значението на тяхното въздействие върху околната среда. От държавите членки не следва да се изисква да разглеждат проекти под тези прагове или извън критериите въз основа на всеки отделен случай.
- (11) Когато се определят подобни прагове или критерии или се разглеждат проекти въз основа на всеки отделен случай, с цел да се определи кои проекти следва да бъдат предмет на оценка въз основа на значителното им въздействие върху околната среда, държавите членки следва да вземат предвид съответните критерии за подбор, предвидени в настоящата директива. Съгласно принципа на субсидиарност най-подходящо е държавите членки да прилагат тези критерии в конкретните случаи“.

4 Член 1, параграф 2 от тази директива гласи:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

[...]

- в) „разрешение за осъществяване“ означава решението на компетентния орган или органи, което дава право на възложителя да развива проекта;
- г) „общественост“ означава едно или повече физически или юридически лица и, в съответствие с националното законодателство или практика, техните сдружения, организации или групи;
- д) „заинтересована общественост“ означава обществеността, която е засегната или може да бъде засегната, или [има интерес] от процедурите за вземане на решения в областта на околна среда, посочени в член 2, параграф 2. За целите на това определение неправителствените организации, които подкрепят опазването на околната среда и отговарят на всички изисквания съгласно националното право, се счита, че имат интерес;

[...]“.

5 Член 2, параграф 1 от посочената директива предвижда:

„Държавите членки приемат всички необходими мерки, за да гарантират, че преди да бъде дадено разрешение за осъществяване, проектите, които биха могли да окажат значително въздействие върху околната среда, наред с другото, поради своя характер, мащаби или местоположение, са предмет на изискването за получаване на разрешение за осъществяване и на оценка относно тяхното въздействие върху околната среда. Тези проекти са дефинирани в член 4“.

6 Член 3, параграф 1 от същата директива гласи:

„Оценката на въздействието върху околната среда определя, описва и оценява по подходящ начин, съобразно особеностите на всеки отделен случай, преките и непреките значителни въздействия на даден проект върху следните фактори:

- а) население и човешко здраве;
- б) биологично разнообразие [...];
- в) земя, почва, вода, въздух и климат;
- г) материални активи, културно наследство и ландшафт;
- д) взаимодействието между факторите, посочени в букви а)–г)“.

7 Текстът на член 4, параграфи 2—5 от Директива 2011/92 е следният:

„2. При спазването на член 2, параграф 4 за проектите, изброени в приложение II, държавите членки вземат решение относно това дали проектът да бъде предмет на оценка в съответствие с разпоредбите на членове 5—10. Държавите членки определят това чрез:

- а) разглеждане на всеки отделен случай,

или

- б) прагове или критерии, определени от държавата членка.

Държавите членки могат да решат да прилагат и двете процедури, посочени в букви а) и б).

3. Когато се разглежда всеки отделен случай или се въвеждат прагове или критерии за целите на параграф 2, се вземат под внимание съответните критерии за подбор, посочени в приложение III. Държавите членки могат да въведат прагове или критерии, определящи случаите, когато проектите не трябва да бъдат подложени нито на преценка съгласно параграфи 4 и 5, нито на оценка на въздействието върху околната среда, и/или прагове или критерии, определящи случаите, когато проектите трябва задължително да бъдат подложени на оценка на въздействието върху околната среда, без да бъдат подложени на преценка съгласно параграфи 4 и 5.

4. Когато държавите членки решат да изискат преценка за проектите, изброени в приложение II, възложителят на проекта предоставя информация за характеристиките на

проекта и вероятните значителни последици от него за околната среда. Подробен списък с информацията, която трябва да бъде предоставена, е посочен в приложение II, раздел А. Възложителят на проекта взема под внимание, когато е приложимо, наличните резултати от други съответни оценки на въздействието върху околната среда, извършени съгласно законодателството на Съюза с изключение на настоящата директива. Възложителят на проекта може също така да предостави описание на всички характеристики на проекта и/или предвидените мерки за избягване или предотвратяване на това, което иначе е можело да бъдат значителни неблагоприятни последици за околната среда.

5. Компетентният орган взема своето решение за преценяване въз основа на информацията, предоставена от възложителя на проекта в съответствие с параграф 4, отчитайки, когато е целесъобразно, резултатите от предварителните проверки или оценки на последиците за околната среда, извършени съгласно законодателството на Съюза с изключение на настоящата директива. Решението за преценяване е обществено достояние и:

- а) в случай че се реши, че се изисква оценка на въздействието върху околната среда, посочва основните причини поради които се изисква такава оценка с позоваване на съответните критерии, изброени в приложение III; или
- б) в случай че се реши, че не се изисква оценка на въздействието върху околната среда, посочва основните причини, поради които не се изисква такава оценка с позоваване на съответните критерии, изброени в приложение III, и когато е предложено от възложителя на проекта, посочва всички характеристики на проекта и/или мерки, предвидени с цел избягване или предотвратяване на това, което иначе е можело да бъдат значителни неблагоприятни последици за околната среда“.

8 Съгласно член 11, параграф 1 от тази директива:

„Държавите членки гарантират, че в съответствие със съответната национална правна система членовете на заинтересованата общественост:

- а) които имат достатъчно интерес, или по друг начин;
- б) които твърдят, че е нарушено право, когато административно-процесуалното право на държавата членка изисква това като предварително условие,

имат достъп до процедура за [обжалване] пред съд или друг независим и безпристрастен орган, установен със закон, [за] да оспорват материалната или процесуалната законосъобразност на решения, действия или бездействия, които са предмет на разпоредбите на настоящата директива за участие на обществеността“.

9 Точка 10 („Инфраструктурни проекти“) от приложение II („Проекти, посочени в член 4, параграф 2“) предвижда:

„[...]

- б) Проекти за обекти с обществено предназначение, включително строителство на търговски центрове и паркинги;

[...]“.

- 10 Съгласно приложение III към Директива 2011/92, озаглавено „Критерии за подбор, посочени в член 4, параграф 3 (Критерии за определяне дали проектите, изброени в приложение II, следва да подлежат на оценка на въздействието върху околната среда)“:

„1. Характеристики на проектите

Трябва да се вземат под внимание характеристиките на проектите и по-конкретно:

- а) размерът и дизайнът на целия проект;
- б) кумулиране с други съществуващи и/или одобрени проекти;

[...]

2. Местоположение на проектите

Проектите могат да окажат отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони, поради което тези характеристики трябва да бъдат взети под внимание и по-конкретно:

- а) съществуващо и одобрено земеползване;
- б) относителното изобилие, достъпност, качество и възстановителна способност на природните богатства (включително почва, земя, вода и биологично разнообразие) в района и неговите подпочвени пластове;
- в) абсорбционният капацитет на природната среда, като се обърне специално внимание на следните области:

[...]

vii) гъсто населени райони;

viii) ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност.

3. Тип и характеристики на потенциалното въздействие върху околната среда

Трябва да се вземат под внимание вероятните значителни последици на проектите за околната среда във връзка с критериите, определени в точки 1 и 2 от настоящото приложение, по отношение на въздействието на проекта върху факторите, определени в член 3, параграф 1, като се взема[т] предвид:

- а) сериозността и пространствения[т] обхват на въздействието (като географски район и брой на населението, които е вероятно да бъдат засегнати);

[...]

- ж) комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени проекти;

[...]“.

Австрийското право

- 11 Съгласно член 3 („Предмет на оценката на въздействието върху околната среда“) от Bundesgesetz über die Prüfung der Umweltverträglichkeit (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000 — UVP-G 2000) (Федерален закон за оценка на въздействието върху околната среда) (BGBl., 697/1993) в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „UVP-G 2000“):

„(1) В съответствие с разпоредбите, които следват, проектите, изброени в приложение 1, както и промени на тези проекти, трябва да бъдат подложени на оценка на въздействието върху околната среда. За проектите, изброени в колони 2 и 3 от приложение 1, се прилага опростената процедура. [...]

(2) В случай на проекти по приложение 1, които не достигат посочените там прагове или не отговарят на посочените там критерии, но които заедно с други проекти достигат съответния праг или отговарят на съответния критерий, органът трябва да установи за всеки отделен случай дали кумулирането на въздействията би могло да доведе до значителни вредни, нежелателни или неблагоприятни последици за околната среда и дали следователно трябва да се извърши оценка на въздействието върху околната среда за планирания проект. За кумулирането трябва да се вземат предвид други подобни и свързани в пространствено отношение проекти, които са налице или са разрешени, или проекти, за които до даден орган по-рано е било подадено пълно заявление за издаване на разрешение или за които по-рано е било подадено заявление по член 4 или член 5. Не се извършва проверка на всеки отделен случай, ако капацитетът на планирания проект не надхвърля 25 % от определения праг. При вземане на решение за всеки отделен случай трябва да се спазват критериите на параграф 5, точки 1—3 и да се приложат параграфи 7 и 8. Оценката на въздействието върху околната среда трябва да се извърши, като се приложи опростената процедура. Проверката на всеки отделен случай не е необходима, ако кандидатът за проекта е поискал да се извърши оценка на въздействието върху околната среда.

[...]

(4) В случай на проекти, за които в колона 3 от приложение 1 е определен праг за някои защитени зони, когато този критерий е изпълнен, органът трябва да реши за всеки отделен случай, като вземе предвид степента и трайността на въздействието върху околната среда, дали могат да се очакват значителни неблагоприятни последици за защитеното местообитание (категория В от приложение 2) или последици, противоречащи на целта за защита, за която е създадена защитената зона (категории А, С, D и Е от приложение 2). За целите на тази проверка защитените зони от категории А, С, D или Е от приложение 2 се вземат предвид само ако в деня на започване на процедурата те вече са били определени за включване или включени в списъка на териториите от значение за Общността (категория А от приложение 2). Ако могат да се очакват значителни неблагоприятни последици, се извършва оценка на въздействието върху околната среда. При вземане на решение за всеки отделен случай трябва да се спазват критериите на параграф 5, точки 1—3 и да се приложат параграфи 7 и 8. Проверката на всеки отделен случай не е необходима, ако кандидатът за проекта е поискал да се извърши оценка на въздействието върху околната среда.

(4а) В случай на проекти, за които в колона 3 от приложение 1 са предвидени специални условия, различни от посочените в параграф 4, и в случай че тези условия за изпълнени,

органът трябва да установи за всеки отделен случай, по реда на параграф 7, дали заради такъв проект могат да се очакват значителни вредни или неблагоприятни последици за околната среда, така както са определени в член 1, параграф 1, точка 1. Ако органът установи, че могат да се очакват такива последици, оценката на въздействието върху околната среда трябва да се извърши, като се приложи опростената процедура. Проверката на всеки отделен случай не е необходима, ако кандидатът за проекта е поискал да се извърши оценка на въздействието върху околната среда.

[...]

(6) За проекти, подлежащи на проверка по параграф 1, 2 или 4, не могат да се издават разрешения преди приключване на оценката на въздействието върху околната среда или на проверката на всеки отделен случай, а уведомленията, направени въз основа на административните разпоредби, нямат правно действие преди приключване на оценката на въздействието върху околната среда. Разрешения, издадени в разрез с тази разпоредба, могат да бъдат отменени от компетентния съгласно член 39, параграф 3 орган в срок от три години.

(7) По искане на кандидата за проекта, на съдействащ орган или на Umweltanwalt [омбудсман за околната среда, Австрия] органът трябва да установи дали за даден проект трябва да бъде извършена оценка на въздействието върху околната среда съгласно този федерален закон и коя хипотеза от приложение 1 или член 3а, параграфи 1—3 е осъществена с проекта. Това установяване може да бъде направено и служебно. [...]

[...]

(9) Ако органът реши съгласно параграф 7, че даден проект не подлежи на оценка на въздействието върху околната среда, екологичните организации, признати съгласно член 19, параграф 7, или съседите по смисъла на член 19, параграф 1, точка 1 имат право да сезират Bundesverwaltungsgericht [Федерален административен съд, Австрия]. От деня на публикуването в интернет на тези екологични организации или съседи се предоставя достъп до административната преписка. За целите на процесуалната легитимация на екологичната организация от решаващо значение е географската област на дейност, посочена в административния акт за признаване по член 19, параграф 7“.

12 Приложение 1 към UVP-G 2000 гласи:

„В приложението се съдържат проектите, които съгласно член 3 подлежат на оценка на въздействието върху околната среда.

В колони 1 и 2 се намират подлежащите на оценка на въздействието върху околната среда проекти, за които следва да се извърши процедура по оценка на въздействието върху околната среда (колона 1) или опростена процедура (колона 2). Посочените в приложение 1 промени налагат да се извърши проверка на всеки отделен случай, като се изхожда от предвидения праг; в противен случай се прилага член 3а, параграфи 2 и 3, освен ако изрично са визирани само ново изграждане, ново строителство или ново благоустройство.

В колона 3 са посочени проектите, които подлежат на оценка на въздействието върху околната среда само ако са изпълнени някои особени предпоставки. За тези проекти следва да се извърши проверка на всеки отделен случай, като се изхожда от указаните минимални прагове. Ако при тази проверка се установи, че трябва да бъде извършена оценка на въздействието върху околната среда, се прилага опростената процедура.

Упоменатите в колона 3 категории защитени зони са определени в приложение 2. Зоните от категории А, С, D и Е обаче се вземат предвид за целите на преценката дали е необходима оценка на въздействието върху околната среда на проект, само ако са посочени като такива към деня на подаване на заявлението.

	Оценка на въздействието върху околната среда	Опростена процедура за оценка на въздействието върху околната среда	
	Колона 1	Колона 2	Колона 3
[...]	[...]	[...]	[...]
	Инфраструктурни проекти		
[...]	[...]	[...]	[...]
Z 17		а) Увеселителни или атракционни паркове, стадиони и игрища за голф с усвоена площ от поне 10 ха или с поне 1 500 паркоместа за моторни превозни средства;	б) Увеселителни или атракционни паркове, стадиони и игрища за голф, намиращи се в защитени зони от категория А или D и имащи усвоена площ от поне 5 ха или поне 750 паркоместа за моторни превозни средства. с) Проекти по букви а) и б) и свързаните с тях съоръжения, които са построени, изменени или разширени въз основа на споразумения с международни организации за големи събития (например олимпийски игри, световни или европейски първенства, състезания от Формула 1), след извършване на проверка на всеки отделен случай съгласно член 3, параграф 4а; [...]

Z 18		<p>а) Промислени или търговски паркове с усвоена площ от поне 50 ha;</p> <p>б) Проекти за обекти с обществено предназначение^{3а)} с минимум 15 ha усвоена площ и над 150 000 m² разгънатата застроена площ;</p>	<p>с) Промислени или търговски паркове, намиращи се в защитени зони от категория А или D и имащи усвоена площ от поне 25 ha;</p> <p>Член 3, параграф 2 се прилага в хипотезата по буква б), при условие че се отчита сборът от капацитетите, одобрени през последните 5 години, включително заявения капацитет, респ. заявеното разширяване на капацитета.</p>
Z 19		<p>а) Търговски центрове с усвоена площ от поне 10 ha или с поне 1 000 паркоместа за моторни превозни средства;</p>	<p>б) Търговски центрове, намиращи се в защитени зони от категория А или D и имащи усвоена площ от поне 5 ha или поне 500 паркоместа за моторни превозни средства;</p> <p>[...]</p>
Z 20		<p>а) Заведения за настаняване, като хотели или ваканционни селища, включително спомагателни съоръжения с поне 500 легла или с усвоена площ от поне 5 ha, извън затворени населени места;</p>	<p>б) Заведения за настаняване, като хотели или ваканционни селища, включително спомагателни съоръжения в защитени зони от категория А или В с поне 250 легла или с усвоена площ от поне 2,5 ha, извън затворени населени места;</p> <p>[...]</p>
Z 21		<p>а) Обществено достъпни паркинги или гаражи с поне 1 500 паркоместа за моторни превозни средства;</p>	<p>б) Обществено достъпни паркинги или гаражи, намиращи се в защитени зони от категория А, В или D и имащи поне 750 паркоместа за моторни превозни средства;</p> <p>[...]</p>
[...]	[...]	[...]	[...]

[...]“.

- 13 Съгласно бележка под линия 3а, намираща се в колона 2 на точка Z 18 от приложение 1 към UVP-G 2000:

„Проектите за обекти с обществено предназначение са комплексни проекти за строителство на многофункционални сгради най-малкото с жилищно и търговско предназначение, включително предвидените към тях пътища за достъп и комунални мрежи, обхващат на които се простира извън територията на проекта. След като бъдат изпълнени, проектите за обекти с обществено предназначение, съответно техните части, вече не се считат за проекти за обекти с обществено предназначение по смисъла на тази бележка под линия“.

- 14 Приложение 2 към UVP-G 2000 гласи:

„Класифициране на защитените зони в следните категории:

Категория	Защитена зона	Приложно поле
A	Специална защитена зона	[...] Обекти на световното наследство на [Организацията за образование, наука и култура на ООН (ЮНЕСКО)] съгласно член 11, параграф 2 от Конвенцията за опазване на световното културно и природно наследство [приета в Париж на 16 ноември 1972 г. (<i>Recueil des traités des Nations unies</i> , том 1037, № I-15511)]
[...]	[...]	[...]
D	Замърсен обект (въздух)	Обекти, определени в съответствие с член 3, параграф 8
[...]	[...]	[...]

[...]“.

- 15 Съгласно член 70 („Разглеждане на проекта за строителство и издаване на строително разрешение“), параграф 1 от Wiener Stadtentwicklungs-, Stadtplanungs- und Baugesetzbuch, Bauordnung für Wien (Кодекс за градоустройственото планиране и строителството на Виена, правна уредба относно строителството във Виена“) (LGBI. 1930/11) в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „Кодексът за строителството на Виена“):

„Ако проект за строителство би могъл да засегне публични субективни права на съседни (член 134а), когато не се прилага опростената процедура за издаване на строително разрешение, следва да се проведе изслушване, на което проектантът и възложителят на проекта също да бъдат поканени, доколкото член 65, параграф 1 не се прилага [...]“.

16 Член 134 („Страни“) от този кодекс гласи:

„(1) Заявителят е страна по смисъла на член 8 от Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz [(Общ закон за административното производство)] във всички случаи, когато [Кодексът за строителството на Виена] предвижда подаване на заявление.

[...]

(3) В рамките на процедурата за издаване на строително разрешение [...] освен заявителя (кандидат за проекта) страни са собствениците (съсобствениците) на парцела. Лицата с право на строеж трябва да се третират като собственици на парцели. Собствениците (съсобствениците) на съседни парцели са страни, когато предвиденото строителство и неговото предназначение засягат техните публични субективни права, изброени изчерпателно в член 134а, и когато — независимо от параграф 4 — в съответствие с член 70, параграф 2 те отправят възражения по член 134а срещу проекта за строителство най-късно при изслушването. Съседите не получават качеството на страни, когато изрично са одобрили проекта за строителство върху плановете за строителство или препращайки към тях. Съседите имат право да се запознават с преписката [...], считано от момента, когато проектът е подаден до органа. Всички други лица, чиито права или интереси са засегнати, са участници [...]. Съседните парцели в строителната зона са тези, които имат обща граница с парцела, до който се отнася проектът за строителство, или които са отделени от него посредством ивици земя с широчина най-много 6 метра или посредством обществен път с широчина най-много 20 метра, като в последния случай те трябва да се намират срещу парцела, върху който ще се строи. Във всички зони с друго предназначение и в случаите, когато парцелите са публична собственост, за съседни се считат парцелите, намиращи се на най-много 20 метра от планирания строеж“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 17 Жалбоподателят в главното производство предвижда построяването на сграден комплекс в центъра на град Виена (Австрия), като този проект е наименован „ICV Neumarkt Neu — Neubau Hotel InterContinental, Wiener Eislaufverein WEV“ (наричан по-нататък „проектът „Neumarkt Neu“).
- 18 Видно от информацията, предоставена от запитващата юрисдикция, този проект е за преустройство на съответния район, като е предвидено събарянето на съществуващия хотел InterContinental и построяването на две нови сгради, предназначени за хотел, търговски обекти и конферентни зали, кула, предназначена за хотел, зали за мероприятия, жилища и офиси, и сграда фундамент, предназначена за хотел, конферентни зали и търговски обекти (с три сутерена), върху която ще се построят кулата и едната от горепосочените сгради. Сградата, която няма да се намира върху фундамента, ще бъде разположена между него и съседната концертна зала и също ще има три сутерена. В рамките на посочения проект е предвидено също така, първо, да се възстанови ледена пързалка и сградата към нея, като се изгради подземна пързалка с площ от около 1 000 m² и подземна спортна зала с плувен басейн, второ, да се изгради подземен паркинг с 275 паркоместа за превозни средства и трето, да се измести с около 11 метра граничеща с този проект улица. Усвоената площ на проекта „Neumarkt Neu“ е около 1,55 ha, а разгънатата зас-

троена площ е около 89 000 m² (от които 58 000 m² над земята и 31 000 m² под земята). Освен това целият проект ще бъде разположен в централната част на обект на световното наследство на ЮНЕСКО, наречен „Исторически център на Виена“.

- 19 С решение от 16 октомври 2018 г. в отговор на искане на жалбоподателя в главното производство от 17 октомври 2017 г., отправено на основание член 3, параграф 7 от UVP-G 2000, правителството на провинция Виена (Австрия) установява, че за проекта „Neumarkt Neu“ не трябва да се извършва оценка на въздействието върху околната среда, тъй като последният не попада в нито една от категориите проекти, които са посочени в приложение 1 към този закон и които биха могли да бъдат релевантни (по-специално точки Z 17—Z 21 от това приложение). Що се отнася до категорията „Проекти за обекти с обществено предназначение“, посочена в точка Z 18, буква б) от приложение 1 към UVP-G 2000, правителството на провинция Виена посочва, че предвидените в тази разпоредба прагове няма да бъдат достигнати от този проект и че член 3, параграф 2 от UVP-G 2000, който се отнася до кумулирането с други проекти, не е приложим, тъй като предвиденият в тази разпоредба праг от 25 % не е достигнат.
- 20 Сезиран с жалба срещу това решение, подадена от няколко съседни и една екологична организация, Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) уведомява възложителя на проекта „Neumarkt Neu“ и правителството на провинция Виена, че според него разпоредбата, съдържаща се в точка 10, буква б) от приложение II към Директива 2011/92, е транспонирана неправилно в националното право и че следва да се пристъпи към проверка на отделния случай. Посоченият съд назначава вещо лице и насрочва съдебно заседание. Впоследствие жалбоподателят в главното производство оттегля своето искане (посочено в точка 19 от настоящото решение) за установяване, че не е необходимо да се извършва оценка на въздействието върху околната среда.
- 21 Въпреки оттеглянето на това искане, на 9 април 2019 г. Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) постановява, че за проекта „Neumarkt Neu“ трябва да се извърши оценка на въздействието върху околната среда.
- 22 Сезиран с ревизионна жалба от жалбоподателя в главното производство и от правителството на провинция Виена, с решение от 25 юни 2021 г. Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд, Австрия) отменя решението на Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) от 9 април 2019 г., като постановява по същество, че след оттеглянето на искането на жалбоподателя в главното производство Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) вече не е бил компетентен да се произнесе по съществуващата от него жалба и е трябвало само да отмени решението на правителството на провинция Виена от 16 октомври 2018 г.
- 23 Поради това с решение от 15 юли 2021 г. Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) отменя решението на правителството на провинция Виена от 16 октомври 2018 г.
- 24 Преди това със заявление от 30 ноември 2018 г. — отделно от посоченото по-горе производство по установяване — жалбоподателят в главното производство е поискал от общинската администрация на град Виена да издаде строително разрешение за проекта „Neumarkt Neu“.

- 25 Поради липсата на решение от страна на общинската администрация на град Виена по това заявление на 12 март 2021 г. жалбоподателят в главното производство подава до *Verwaltungsgericht Wien* (Първоинстанционен административен съд Виена, Австрия), който е запитващата юрисдикция по настоящото дело, жалба срещу непроизнасяне в срок, с която иска от тази юрисдикция да се произнесе в полза на издаването на исканото строително разрешение, като същевременно изтъква, че с оглед на предвидените в точка Z 18, буква b), от приложение 1 към UVP-G 2000 прагове и критерии проектът „Neumarkt Neu“ не подлежи на оценка на въздействието върху околната среда.
- 26 Запитващата юрисдикция посочва, че съгласно националното право, щом като жалбата срещу непроизнасяне в срок трябва (както в настоящия случай) да бъде уважена, то тази юрисдикция ще трябва евентуално да се произнесе по разглежданото заявление за издаване на разрешение. При все това нейната евентуална компетентност да се произнесе по посоченото заявление зависи — подобно на компетентността на строителния орган, вместо който запитващата юрисдикция би се произнесла в конкретния случай — от това дали трябва да се извърши оценка на въздействието върху околната среда, въпрос, който тя следователно трябва да разгледа предварително. Запитващата юрисдикция уточнява още, че в настоящия случай този предварителен въпрос трябва да се разгледа, като се вземат предвид праговете и критериите относно „проекти за обекти с обществено предназначение“ по смисъла на точка Z 18, буква b) от приложение 1 към UVP-G 2000 — единствената хипотеза в посоченото приложение, която може да се вземе предвид в настоящия случай.
- 27 При тези обстоятелства *Verwaltungsgericht Wien* (Първоинстанционен административен съд Виена) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) В разрез ли е с [Директива 2011/92] национална правна уредба, съгласно която за извършването на оценка на въздействието върху околната среда на „проекти за обекти с обществено предназначение“ се изисква както да са достигнати прагове в размер на минимум 15 хектара усвоена площ и над 150 000 m² разгънатата застроена площ, така и да става дума за комплексен проект за строителство на многофункционални сгради най-малкото с жилищно и търговско предназначение, включително предвидените към тях пътища за достъп и комунални мрежи, обхватът на които се простира извън територията на проекта? В тази насока има ли значение, че в националното право са предвидени специални хипотези за:
- увеселителните или атракционни паркове, стадионите или игрищата за голф (когато е усвоена площ над определен размер, съответно с паркоместа над определен брой),
 - промишлените или търговски паркове (когато е усвоена площ над определен размер),
 - търговските центрове (когато е усвоена площ над определен размер, съответно с паркоместа над определен брой),
 - заведенията за настаняване, като хотели или ваканционни селища, включително спомагателни съоръжения (с легла над определен брой, с усвоена площ над определен размер, само в райони извън затворени населени места), и
 - обществено достъпните паркинги или гаражи (с паркоместа над определен брой)?

- 2) Изисква ли Директива 2011/92 — по-специално с оглед на текста на точка 2, буква в), подточка viii) от приложение III [към тази директива], съгласно който, когато се преценява дали е необходимо да се извърши оценка на въздействието върху околната среда на проектите, изброени в приложение II, трябва да се имат предвид и „ландшафтите и обектите с историческа, културна или археологическа стойност“ — да се определят по-ниски прагове или критерии с по-ниски прагове (от споменатите в първия въпрос) за районите с особено историческо, културно, градоустройствено или архитектурно значение, като например обектите от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО?
- 3) Допуска ли Директива 2011/92 национална правна уредба, която при оценката на даден „проект за обекти с обществено предназначение“ по смисъла на първия въпрос ограничава сумирането (кумулирането) с други подобни и свързани в пространствено отношение проекти само до сбора от капацитетите, одобрени през последните пет години, включително заявения капацитет, съответно заявеното разширяване на капацитета, при положение че проектите за обекти с обществено предназначение, съответно техните части след изпълнението им вече не отговарят на понятието за проекти за обекти с обществено предназначение и че ако капацитетът на планирания проект е под 25 % от определения праг, не се пристъпва към необходимата във всеки отделен случай проверка дали кумулирането на въздействията би могло да доведе до значителни вредни, нежелателни или неблагоприятни последици за околната среда и следователно трябва да се извърши оценка на въздействието върху околната среда на планирания проект?
- 4) При утвърдителен отговор на първия и/или втория въпрос: в случай че е действано извън обхвата на предоставената на държавата членка свобода на преценка (в съответствие с пряко приложимите в този случай разпоредби на член 2, параграф 1 и член 4, параграфи 2 и 3 от Директива 2011/92), допустимо ли е проверката, която националните органи трябва да извършат във всеки отделен случай, дали проектът може да окаже значително въздействие върху околната среда и поради това трябва да му се направи оценка на въздействието върху околната среда, да се ограничи до някои аспекти на защитата, като например целта за защита на определена територия, или в този случай трябва да се имат предвид всички посочени в приложение III към Директива 2011/92 критерии и аспекти?
- 5) Като се отчитат по-специално предвидените в член 11 правни средства за защита, Директива 2011/92 позволява ли посочената в четвъртия въпрос проверка да се извърши за първи път от запитващата юрисдикция (в производство по одобряване на строително разрешение и като част от проверката на собствената ѝ компетентност), при положение че в производството пред нея съгласно изискванията на националното право „обществеността“ има качеството на страна само в извънредно ограничена степен и че членовете на „заинтересованата общественост“ по смисъла на член 1, параграф 2, букви г) и д) от Директива 2011/92 разполагат с извънредно ограничени правни средства за защита срещу нейното решение? От значение ли е за отговора на този въпрос обстоятелството, че националната правна уредба — отделно от възможността за установяване по служебен път — предвижда само кандидатът за проекта, съдействащ орган или Umweltanwalt [омбудсман за околната среда] да могат да искат отделна проверка дали проектът подлежи на задължителна оценка на въздействието върху околната среда?

- б) Позволява ли Директива 2011/92 в случай на „проекти за обекти с обществено предназначение“ съгласно точка 10, буква б) от приложение II към тази директива да се издават разрешения за отделни строителни дейности, които са част от цялостния проект за обект с обществено предназначение, преди или едновременно с извършването на задължителна оценка на въздействието върху околната среда, съответно преди приключване на проверката на въздействието във всеки отделен случай, с която трябва да се изясни дали е необходима оценка на въздействието върху околната среда, при положение че в рамките на производството относно строителното разрешение не се извършва цялостна оценка на въздействието върху околната среда по смисъла на Директива 2011/92 и обществеността само в ограничена степен има качеството на страна?“.

По допустимостта на преюдициалното запитване

- 28 WertInvest Hotelbetrieb поддържа, че настоящото преюдициално запитване е недопустимо, тъй като проектът „Neumarkt Neu“ не попада в обхвата на понятието „проекти за обекти с обществено предназначение“ по смисъла на точка 10, буква б) от приложение II към Директива 2011/92, защото според него с посочения проект всъщност само се трансформира вече съществуващ обект.
- 29 В това отношение следва да бъде припомнено, че съгласно постоянната практика на Съда, в рамките на установеното в член 267 ДФЕС сътрудничество между Съда и националните юрисдикции, само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от решение по реда на преюдициалното производство, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, след като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (решение от 12 октомври 2017 г., *Sluutjes*, C-278/16, EU:C:2017:757, т. 21 и цитираната съдебна практика).
- 30 Ето защо въпросите, които са свързани с тълкуването на правото на Съюза и са поставени от националния съд в нормативната и фактическа рамка, която той определя съгласно своите собствени правомощия и проверката на чиято точност не е задача на Съда, се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само ако е очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или също когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 12 октомври 2017 г., *Sluutjes*, C-278/16, EU:C:2017:757, т. 22 и цитираната съдебна практика).
- 31 Настоящият случай не е такъв, тъй като, напротив, поставените въпроси имат явна връзка с предмета на спора в главното производство. Освен това следва да се отбележи, че възраженията на WertInvest Hotelbetrieb се отнасят до самия обхват на точка 10, буква б) от приложение II към Директива 2011/92 и до правната квалификация на фактите с оглед на посочената разпоредба. Въпросът дали ситуация като тази в главното производство попада в приложното поле на посочените от запитващата юрисдикция разпоредби от правото на Съюза е въпрос по съществуването на делото, свързан с тълкуването на последните, така че

евентуалните съмнения в това отношение не могат да засегнат допустимостта на преюдициалните въпроси (вж. по аналогия решение от 27 октомври 2009 г., *CEZ*, C-115/08, EU:C:2009:660, т. 67).

32. Ето защо следва да се отхвърлят доводите на WertInvest Hotelbetrieb за недопустимост на преюдициалното запитване.

По преюдициалните въпроси

По първия и втория въпрос

33. С първия и втория си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали Директива 2011/92 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, съгласно която за извършването на оценка на въздействието върху околната среда на „проекти за обекти с обществено предназначение“ се изисква, от една страна, да са достигнати прагове в размер на минимум 15 хектара усвоена площ и над 150 000 m² разгънатата застроена площ и от друга страна, да става дума за комплексен проект за строителство на многофункционални сгради най-малкото с жилищно и търговско предназначение, включително предвидените към тях пътища за достъп и комунални мрежи, обхващат на които се простира извън територията на проекта, и която не определя по-ниски прагове или по-строги критерии в зависимост от местоположението на съответните проекти, по-специално за районите с особено историческо, културно, градоустройствено или архитектурно значение.
34. Видно от член 4, параграф 2 от Директива 2011/92 във връзка с точка 10, буква б) от приложение II към нея, държавите членки трябва да определят — чрез разглеждане на всеки отделен случай или чрез определени от тях прагове или критерии — дали даден проект за обект с обществено предназначение да бъде предмет на оценка на въздействието му върху околната среда в съответствие с членове 5—10 от посочената директива. Държавите членки могат да решат да прилагат и двете процедури.
35. В това отношение най-напред следва да се отбележи, че както е видно от акта за преюдициално запитване, запитващата юрисдикция, която трябва да преценява фактите, сякаш не е имала никакво съмнение, че проект като разглеждания в главното производство трябва да се счита за попадащ в обхвата на понятието „проекти за обекти с обществено предназначение“ по смисъла на точка 10, буква б) от приложение II към Директива 2011/92 — понятие, чието тълкуване посочената юрисдикция впрочем не е поискала от Съда. В случая с оглед по-специално на характеристиките на посочения проект, описани в акта за преюдициално запитване и възпроизведени в точка 18 от настоящото решение, Съдът не открива никаква причина да постави под съмнение направената от запитващата юрисдикция правна квалификация на фактите.
36. Впрочем, що се отнася до възражението на WertInvest Hotelbetrieb, посочено в точка 28 от настоящото решение, достатъчно е да се отбележи, че обстоятелството посоченият проект да се отнася до трансформирането на вече съществуващ обект посредством (както е в случая) разрушаване на съществуващия обект и строежа на нов обект, не е пречка да се приеме, че такъв проект попада в обхвата на понятието „проекти за обекти с обществено

предназначение“ по смисъла на точка 10, буква б) от приложение II към Директива 2011/92 (вж. в този смисъл решение от 3 март 2011 г., Комисия/Ирландия, C-50/09, EU:C:2011:109, т. 100).

- 37 Що се отнася до транспонирането на Директива 2011/92, следва да се припомни, че държавите членки трябва да прилагат тази директива по начин, който напълно отговаря на изискванията, които тя налага, като се взема предвид основната ѝ цел, която съгласно член 2, параграф 1 от нея се състои в това преди издаването на разрешение проектите, които по-специално поради своя характер, мащаби или местоположение могат да окажат значително въздействие върху околната среда, да бъдат подложени на оценка относно тяхното въздействие (вж. в този смисъл относно съответните разпоредби от Директива 85/337 решение от 27 март 2014 г., Consejería de Infraestructuras y Transporte de la Generalitat Valenciana и Iberdrola Distribución Eléctrica, C-300/13, непубликувано, EU:C:2014:188, т. 23 и цитираната съдебна практика).
- 38 В това отношение следва да се припомни, че дори проект с ограничени мащаби може да окаже значително въздействие върху околната среда и че съгласно постоянната съдебна практика разпоредбите от законодателството на държавата членка, които предвиждат оценка на въздействието върху околната среда на някои видове проекти, трябва да отговарят и на изискванията по член 3 от Директива 2011/92 и да вземат предвид въздействието на проекта върху населението и човешкото здраве, биологичното разнообразие, земята, почвата, водата, въздуха и климата, както и материалните активи, културното наследство и ландшафта (вж. в този смисъл решение от 24 март 2011 г., Комисия/Белгия, C-435/09, непубликувано, EU:C:2011:176, т. 50 и цитираната съдебна практика).
- 39 От постоянната съдебна практика следва още, че когато за изброените в приложение II от Директива 2011/92 проекти държавите членки са решили да въведат прагове или критерии за целите на определянето дали тези проекти трябва да бъдат предмет на оценка в съответствие с членове 5—10 от тази директива, предоставената им по този начин свобода на преценка е ограничена от задължението, посочено в член 2, параграф 1 от въпросната директива, проектите, които биха могли да окажат значително въздействие върху околната среда в частност поради своя характер, мащаби или местоположение, да бъдат предмет на оценка, преди да бъде издадено разрешение (решение от 31 май 2018 г., Комисия/Полша, C-526/16, непубликувано, EU:C:2018:356, т. 60 и цитираната съдебна практика).
- 40 Накрая, следва да се подчертае, че съгласно член 4, параграф 3 от Директива 2011/92 при въвеждане на посочените прагове или критерии държавите членки са длъжни да вземат предвид съответните критерии за подбор, посочени в приложение III към тази директива.
- 41 Сред последните критерии в това приложение са посочени, първо, характеристиките на проектите, които трябва да се вземат под внимание, и по-конкретно размерът на проекта и кумулирането му с други съществуващи или одобрени проекти, второ, местоположението на проектите, така че да се отчете екологичната чувствителност на географските райони, които могат да бъдат засегнати от тях, като се вземат предвид по-конкретно съществуващото и одобрено земеползване, както и абсорбционният капацитет на природната среда, обръщайки специално внимание в частност на гъсто населените райони, ландшафта и обектите с историческа, културна или археологическа стойност, и трето, характеристиките на потенциалното въздействие на проектите с оглед по-специално на

географския район и числеността на населението, което е вероятно да бъде засегнато от проектите, както и с оглед на комбинирането с въздействия на други съществуващи или одобрени проекти.

- 42 От горното следва, че държава членка, която въз основа на член 4, параграф 2 от Директива 2011/92 определя прагове или критерии, като отчита само мащабите на проектите, без да взема предвид припомнените в точка 41 от настоящото решение критерии, превишава свободата на преценка, с която разполага по силата на член 2, параграф 1 и член 4, параграф 2 от тази директива (вж. в този смисъл решение от 24 март 2011 г., Комисия/Белгия, C-435/09, непубликувано, EU:C:2011:176, т. 55 и цитираната съдебна практика).
- 43 В настоящия случай Република Австрия е определила няколко прага, приложими в зависимост от местоположението на проекта по-специално в зоните от категория А, които обхващат обектите на световното наследство на ЮНЕСКО, що се отнася до проектите за „търговски центрове“ и „обществено достъпни паркинги или гаражи“, които са посочени в точки Z 19 и Z 21 от приложение 1 към UVP-G 2000 и които също попадат в обхвата на понятието „проекти за обекти с обществено предназначение“ по смисъла на точка 10, буква б), в приложение II към Директива 2011/92, но същевременно Република Австрия е определила само един праг по отношение на „проектите за обекти с обществено предназначение“, посочени в точка Z 18, буква б) от приложение 1 към UVP-G 2000.
- 44 От практиката на Съда обаче следва, че когато дадена държава членка използва прагове, за да направи проверка относно необходимостта от оценка на въздействието върху околната среда, трябва да се вземат под внимание и фактори като местоположението на проектите, например чрез определяне на набор от прагове, които съответстват на вариращите мащаби на проектите и се прилагат с оглед на характера и местоположението на съответния проект (вж. в този смисъл решение от 21 септември 1999 г., Комисия/Ирландия, C-392/96, EU:C:1999:431, т. 70).
- 45 В това отношение следва да се припомни, че съгласно посоченото от запитващата юрисдикция разглежданият в главното производство проект се намира в централната част на обект на световното наследство на ЮНЕСКО, така че критерият относно местоположението на проектите по точка 2, буква в), подточка viii) от приложение III към Директива 2011/92 се оказва особено релевантен в този контекст.
- 46 В допълнение, следва да се припомни, че видно от постоянната практика на Съда, дадена държава членка, която определя тези прагове или критерии на такова равнище, че на практика всички проекти от определен вид са предварително изключени от задължението за извършване на оценка на тяхното въздействие, превишава своята свобода на преценка (посочена в точка 39 от настоящото решение), освен ако въз основа на обща преценка се приеме, че всички изключени проекти не могат да окажат значително въздействие върху околната среда (решение от 31 май 2018 г., Комисия/Полша, C-526/16, непубликувано, EU:C:2018:356, т. 61 и цитираната съдебна практика).
- 47 В градска среда, в която пространството е ограничено, прагове в размер на минимум 15 хектара усвоена площ и над 150 000 m² разгъната застроена площ са толкова високи, че на практика по-голямата част от проектите за обекти с обществено предназначение са освободени предварително от задължението за извършване на оценка на въздействието им върху околната среда.

- 48 В това отношение следва да се отбележи, от една страна, че видно от акта за преюдициално запитване, според някои източници на практика нито един проект за обект с обществено предназначение не трябва да достига праговете и критериите, определени в точка Z 18, буква b) от приложение 1 към UVP-G 2000. От друга страна, видно от данните, съдържащи се в преписката, с която разполага Съдът, в Австрия по-голямата част от проектите за обекти с обществено предназначение по смисъла на точка 10, буква б) от приложение II към Директива 2011/92 не подлежат на оценка на въздействието върху околната среда.
- 49 Освен това австрийското правителство е посочило в съдебното заседание, че си е дало сметка за възможността праговете, предвидени за тази цел в националното законодателство, да са прекалено високи, и че поради тази причина то е решило да измени това законодателство.
- 50 В крайна сметка обаче запитващата юрисдикция е тази, която следва да прецени въз основа на всички налични релевантни данни дали съответните прагове и критерии са определени на такова равнище, че на практика всички или почти всички съответни проекти са изключени от задължението за извършване на оценка на тяхното въздействие върху околната среда, и в този случай да се увери, че подобно изключване не може да бъде обосновано с факта, че въз основа на обща преценка би могло да се приеме, че всички изключени проекти не могат да окажат значително въздействие върху околната среда.
- 51 По изложените съображения на първия и втория въпрос следва да се отговори, че член 2, параграф 1, член 4, параграф 2, буква б) и параграф 3 от Директива 2011/92, както и точка 10, буква б) от приложение II и приложение III към нея трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, съгласно която за извършването на оценка на въздействието върху околната среда на „проекти за обекти с обществено предназначение“ се изисква, от една страна, да са достигнати прагове в размер на минимум 15 хектара усвоена площ и над 150 000 m² разгънатата застроена площ и от друга страна, да става дума за комплексен проект за строителство на многофункционални сгради най-малкото с жилищно и търговско предназначение, включително предвидените към тях пътища за достъп и комунални мрежи, обхватът на които се простира извън територията на проекта.

По третия въпрос

- 52 С третия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали Директива 2011/92 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, която за целите на преценката дали даден „проект за обект с обществено предназначение“ трябва да подлежи на оценка на въздействието върху околната среда, ограничава разглеждането на кумулирането на въздействията на този проект с тези на други подобни и свързани в пространствено отношение проекти само до отчитане на сбора от капацитетите, одобрени през последните пет години, включително заявления капацитет, съответно заявеното разширяване на капацитета в рамките на въпросния проект, при положение че проектите за обекти с обществено предназначение, съответно техните части след изпълнението им вече не отговарят на понятието за проекти за обекти с обществено предназначение и че ако капацитетът на планирания проект е под 25 % от определения праг, не се пристъпва към необходимата във всеки отделен случай проверка дали кумулирането на въздействията би могло да доведе до значителни вредни, нежелателни или неблагоприятни последици за околната среда и следователно трябва да се извърши оценка на въздействието върху околната среда на този проект.

- 53 От акта за преюдициално запитване е видно, че този въпрос се отнася до правилото по член 3, параграф 2 от UVP-G 2000 във връзка с точка Z 18 от приложение 1 към този закон, и по-конкретно с бележка под линия 3а), съдържаща се в колона 2 на посочената точка Z 18.
- 54 Съгласно практиката на Съда, когато държава членка в приложение на член 4, параграф 2, буква б) от Директива 2011/92 относно проектите, попадащи в обхвата на приложение II към нея, установи праг, който е несъвместим със задълженията, посочени в член 2, параграф 1 и член 4, параграф 3 от тази директива, разпоредбата на член 2, параграф 1, както и тази на член 4, параграф 2, буква а) и параграф 3 от посочената директива имат директен ефект, което означава, че компетентните национални органи трябва да осигурят, че най-напред ще се разгледа дали съответните проекти могат да имат значително въздействие върху околната среда, и при утвърдителен отговор — че впоследствие ще се извърши оценка на въздействието им (вж. в този смисъл решение от 21 март 2013 г., Salzburger Flughafen, C-244/12, EU:C:2013:203, т. 48).
- 55 Следователно предвид отговора, даден на първия и на втория въпрос, не следва да се отговаря на третия въпрос.
- 56 Всъщност предвид този отговор, за да се определи дали за разглеждания в главното производство проект трябва да се направи оценка на въздействието му върху околната среда, компетентният орган или евентуално запитващата юрисдикция следва да направи проверка на този проект, при това само от гледна точка на критериите, предвидени в приложение III към Директива 2011/92, така че отговорът на третия въпрос не е необходим за разрешаването на спора в главното производство.

По четвъртия въпрос

- 57 С четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 4, параграф 3 от Директива 2011/92 трябва да се тълкува в смисъл, че при проверката във всеки отделен случай дали даден проект може да окаже значително въздействие върху околната среда и поради това трябва да му се направи оценка на въздействието върху околната среда, компетентният орган може да се ограничи до отчитането на някои аспекти на защитата на околната среда, като например целта за защита на определена територия, или този орган трябва да провери въпросния проект с оглед на всички посочени в приложение III към тази директива критерии за подбор.
- 58 Съгласно член 4, параграф 3 от Директива 2011/92, когато се проверява дали даден проект може да окаже значително въздействие върху околната среда, се вземат под внимание съответните критерии за подбор, посочени в приложение III към тази директива.
- 59 В това отношение Съдът вече е постановил, че държава членка не може да изключи изрично или мълчаливо един или няколко от критериите от приложение III към Директива 2011/92, без да допусне неизпълнение на задълженията си по тази директива, при положение че според разглеждания проект, попадащ в обхвата на приложение II към посочената директива, всеки от тези критерии може да бъде релевантен към въпроса за прилагането на процедура за оценка на въздействието върху околната среда (вж. в този смисъл определение от 10 юли 2008 г., Aiello и др., C-156/07, EU:C:2008:398, т. 50).

- 60 От горното следва, че при проверката на всеки отделен случай компетентният орган трябва да разгледа съответния проект с оглед на всички критерии за подбор, изброени в приложение III към Директива 2011/92, за да определи релевантните критерии в конкретния случай, и че след това той трябва надлежно да отчете всички критерии, които се окажат релевантни.
- 61 В този контекст следва да се припомни, че Съдът вече е отхвърлил тезата, че в градските райони въздействието на градоустройствените проекти върху околната среда на практика е несъществуващо, като в това отношение се е позовал на критериите относно гъсто населените райони и обектите с историческа, културна или археологическа стойност, които понастоящем се съдържат в точка 2, буква в), подточки vii) и viii) от приложение III към Директива 2011/92 (вж. в този смисъл решение от 16 март 2006 г., Комисия/Белгия, C-332/04, непубликувано, EU:C:2006:180, т. 79 и 80).
- 62 По изложените съображения на четвъртия въпрос следва да се отговори, че член 4, параграф 3 от Директива 2011/92 трябва да се тълкува в смисъл, че при проверката във всеки отделен случай дали даден проект може да окаже значително въздействие върху околната среда и поради това трябва да му се направи оценка на въздействието върху околната среда, компетентният орган трябва да провери въпросния проект с оглед на всички посочени в приложение III към тази директива критерии за подбор, за да определи релевантните критерии в конкретния случай, като след това той трябва да приложи тези релевантни критерии за конкретния случай.

По петия въпрос

- 63 С петия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 11 от Директива 2011/92 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска разглеждането на всеки отделен случай, предвидено в член 4, параграф 2, буква а) от тази директива, да се извърши за първи път от юрисдикция, която е компетентна да издаде разрешението по член 1, параграф 2, буква в) от посочената директива в производство, в което обществеността има качеството на страна само в извънредно ограничена степен и след приключването на което обществеността разполага с извънредно ограничени правни средства за защита. В този контекст запитващата юрисдикция поставя и въпроса дали е от значение обстоятелството, че националната правна уредба — отделно от възможността за установяване по служебен път — предвижда само кандидатът за проекта, съдействащ орган или омбудсманът за околната среда да могат да искат да се определи дали за разглеждания проект трябва да се извърши оценка на въздействието върху околната среда.
- 64 От акта за преюдициално запитване следва, че запитващата юрисдикция поставя този въпрос по две причини. От една страна, тя отбелязва, че съгласно Кодекса за строителството на Виена страни във висящото пред нея производство по издаване на строително разрешение са само лицата, които са собственици или имат право на строеж върху парцел, намиращ се в точно определена зона около разглеждания в главното производство проект, поради което обществеността по смисъла на член 1, параграф 2, буква г) от Директива 2011/92 е почти напълно изключена от това производство и следователно a priori от възможността за обжалване на евентуалното решение на запитващата юрисдикция да не изисква оценка на въздействието върху околната среда за този проект. От друга страна, съгласно член 3, параграф 7 от UVP-G 2000 само кандидатът

за проекта, съдействащ орган или омбудсманът за околната среда могат по своя собствена инициатива да поискат да се извърши преценка с цел да се установи дали за посочения проект трябва да се извърши оценка на въздействието върху околната среда.

- 65 В това отношение следва да се отбележи, че Директива 2011/92 не задължава държавите членки да предвидят възможност за обществеността по смисъла на член 1, параграф 2, буква г) от тази директива или за заинтересованата общественост по смисъла на член 1, параграф 2, буква д) от същата директива да инициира процедурата за преценка, предвидена в член 4, параграфи 4 и 5 от нея.
- 66 Освен това Директива 2011/92 не предвижда право на участие на обществеността или на заинтересованата общественост в такава процедура.
- 67 От член 4, параграф 5 от тази директива обаче следва, че решението, прието в резултат на тази процедура и отговарящо на предвидените в тази разпоредба формални изисквания, трябва да бъде обществено достояние.
- 68 В допълнение, съгласно член 11 от Директива 2011/92 частноправен субект, който е част от „заинтересованата общественост“ по смисъла на член 1, параграф 2, буква д) от тази директива и отговаря на критериите, предвидени в националното право по отношение на посочените във въпросния член 11 „достатъчно интерес“ или евентуално „нарушено право“, трябва да може да оспори пред съд или друг независим и безпристрастен орган, установен със закон, материалната или процесуалната законосъобразност на решение, че не следва да се извършва оценка на въздействието върху околната среда, в рамките на производство по обжалване, насочено евентуално срещу решение за издаване на разрешение (вж. в този смисъл решение от 16 април 2015 г., *Gruber*, C-570/13, EU:C:2015:231, т. 44).
- 69 Освен това според Съда фактът, че такова решение е издадено от юрисдикция, която по този начин упражнява правомощия от административно естество, не може да представлява пречка за упражняването на правото на обжалване на посоченото решение от заинтересованата общественост (вж. в този смисъл решение от 15 октомври 2009 г., *Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening*, C-263/08, EU:C:2009:631, т. 37).
- 70 Накрая, следва да се припомни, че член 11, параграф 1 от Директива 2011/92, според който посочените в този член решения, действия или бездействия трябва да могат да бъдат обжалвани пред съд, за да бъде „оспор[ена] материалната или процесуалната [им] законосъобразност“, изобщо не ограничава основанията, които могат да бъдат навеждани в подкрепа на такова обжалване (решение от 15 октомври 2015 г., Комисия/Германия, C-137/14, EU:C:2015:683, т. 77 и цитираната съдебна практика).
- 71 По изложените съображения на петия въпрос следва да се отговори, че член 11 от Директива 2011/92 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска разглеждането на всеки отделен случай, предвидено в член 4, параграф 2, буква а) от тази директива, да се извърши за първи път от юрисдикция, която е компетентна да издаде разрешението по член 1, параграф 2, буква в) от посочената директива. При все това частноправен субект, който е част от „заинтересованата общественост“ по смисъла на член 1, параграф 2, буква д) от Директива 2011/92 и отговаря на критериите, предвидени в националното право по отношение на посочените във въпросния член 11 „достатъчно интерес“ или евентуално „нарушено право“, трябва да има възможност да оспори пред друг съд или евентуално друг

независим и безпристрастен орган, установен със закон, материалната или процесуалната законосъобразност на приетото от такава юрисдикция решение, че не следва да се извършва оценка на въздействието върху околната среда.

По шестия въпрос

- 72 С шестия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали Директива 2011/92 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска да се издават строителни разрешения за отделни строителни дейности, които са част от по-широкообхватни проекти за обекти с обществено предназначение, преди или едновременно с извършването на задължителна оценка на въздействието върху околната среда, съответно преди приключване на проверката на всеки отделен случай, с която трябва да се изясни дали е необходима оценка на въздействието върху околната среда.
- 73 Австрийското правителство поддържа, че този въпрос е хипотетичен и следователно недопустим.
- 74 В това отношение несъмнено е вярно, както отбелязва австрийското правителство, че самата запитваща юрисдикция е посочила в преюдициалното си запитване по-специално, че предметът на „проекта за обект с обществено предназначение“ и на „подробния проект“, за който според тази юрисдикция би могло да се издаде „авансово“ строително разрешение, са идентични. В допълнение, от преписката, с която разполага Съдът, е видно, че искането на жалбоподателя в главното производство от 12 март 2021 г., което е в основата на спора по главното производство, засяга същия проект, до който се отнася заявлението от 30 ноември 2018 г. за издаване на строително разрешение и който като цяло съответства на описанието, направено от запитващата юрисдикция в преюдициалното запитване и възпроизведено по същество в точка 18 от настоящото решение. Освен това е видно, че в главното производство жалбоподателят е поискал да му бъде издадено строително разрешение за този проект в неговата цялост.
- 75 Във въпроса си обаче запитващата юрисдикция посочва „разрешения за отделни строителни дейности, които са част от цялостния проект за обект с обществено предназначение“, а в акта за преюдициално запитване тя се позовава на доводите на жалбоподателя в главното производство, че в случая на „проекти за обекти с обществено предназначение“ остава възможно издаването на разрешение за отделни строителни мерки, макар за целия проект да е налице задължение за извършване на оценка на въздействието върху околната среда. При това положение не може да се изключи, че съгласно австрийското право и преди да бъде извършена, според случая, оценка на въздействието върху околната среда по смисъла на Директива 2011/92 или проверка на всеки отделен случай с цел да се установи дали е необходима такава оценка, тази юрисдикция разполага с компетентност, позволяваща ѝ да разреши такива отделни дейности, и че в рамките на спора по главното производство е направено искане в този смисъл.
- 76 Следователно, тъй като съгласно припомнената в точка 30 по-горе съдебна практика преюдициалните въпроси се ползват с презумпция за релевантност, следва да се отговори на шестия въпрос.

- 77 Съгласно член 2, параграф 1 от Директива 2011/92 проектите, които биха могли да окажат значително въздействие върху околната среда, подлежат на оценка относно тяхното въздействие върху околната среда, преди да бъде издадено разрешение.
- 78 Такова правило предполага разглеждането на прякото и непрякото въздействие на даден проект върху посочените в член 3 от тази директива фактори и върху взаимодействието между тях да бъде извършено изцяло и напълно преди издаването на разрешение (вж. в този смисъл решение от 24 февруари 2022 г., *Namur-Est Environnement*, C-463/20, EU:C:2022:121, т. 58 и цитираната съдебна практика).
- 79 Както подчертава Съдът, тази оценка е наложително да бъде извършена предварително поради необходимостта в процеса на вземане на решения компетентният орган да отчете въздействието върху околната среда на възможно най-ранен етап при всички процеси на техническо планиране и вземане на решения, за да се предотвратят от самото начало замърсяването и вредните въздействия, вместо с последващи опити да се противодейства на последиците от тях (решение от 31 май 2018 г., *Комисия/Полша*, C-526/16, непубликувано, EU:C:2018:356, т. 75 и цитираната съдебна практика).
- 80 Предоставянето на строителни разрешения за отделни строителни дейности, които са част от по-широкообхватен проект за обект с обществено предназначение, преди да се определи дали за последния проект трябва да се извърши оценка в съответствие с членове 5—10 от Директива 2011/92 и евентуално преди тази оценка да бъде извършена, би било в явно противоречие с тези изисквания и с основната цел, която те изразяват, припомнена в точка 37 от настоящото решение.
- 81 По изложените съображения на шестия въпрос следва да се отговори, че Директива 2011/92 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска да се издават строителни разрешения за отделни строителни дейности, които са част от по-широкообхватни проекти за обекти с обществено предназначение, преди или едновременно с извършването на задължителна оценка на въздействието върху околната среда, съответно преди приключване на проверката на всеки отделен случай, с която трябва да се изясни дали е необходима оценка на въздействието върху околната среда.

По съдебните разноски

- 82 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) Член 2, параграф 1 и член 4, параграф 2, буква б) и параграф 3 от Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда, изменена с Директива 2014/52/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г., както и точка 10, буква б) от приложение II и приложение III към нея**

трябва да се тълкуват в смисъл, че

не допускат национална правна уредба, съгласно която за извършването на оценка на въздействието върху околната среда на „проекти за обекти с обществено предназначение“ се изисква, от една страна, да са достигнати прагове в размер на минимум 15 хектара усвоена площ и над 150 000 m² разгъната застроена площ и от друга страна, да става дума за комплексен проект за строителство на многофункционални сгради най-малкото с жилищно и търговско предназначение, включително предвидените към тях пътища за достъп и комунални мрежи, обхватът на които се простира извън територията на проекта.

2) Член 4, параграф 3 от Директива 2011/92, изменена с Директива 2014/52,

трябва да се тълкува в смисъл, че

при проверката във всеки отделен случай дали даден проект може да окаже значително въздействие върху околната среда и поради това трябва да му се направи оценка на въздействието върху околната среда, компетентният орган трябва да провери въпросния проект с оглед на всички посочени в приложение III към изменената Директива 2011/92 критерии за подбор, за да определи релевантните критерии в конкретния случай, като след това той трябва да приложи тези релевантни критерии за конкретния случай.

3) Член 11 от Директива 2011/92, изменена с Директива 2014/52,

трябва да се тълкува в смисъл, че

допуска евентуалното разглеждане на всеки отделен случай, предвидено в член 4, параграф 2, буква а) от изменената Директива 2011/92, да се извърши за първи път от юрисдикция, която е компетентна да издаде разрешението по член 1, параграф 2, буква в) от изменената Директива 2011/92.

При все това частноправен субект, който е част от „заинтересованата общественост“ по смисъла на член 1, параграф 2, буква д) от изменената Директива 2011/92 и отговаря на критериите, предвидени в националното право по отношение на посочените във въпросния член 11 „достатъчно интерес“ или евентуално „нарушено право“, трябва да има възможност да оспори пред друг съд или евентуално друг независим и безпристрастен орган, установен със закон, материалната или процесуалната законосъобразност на приетото от такава юрисдикция решение, че не следва да се извършва оценка на въздействието върху околната среда.

4) Директива 2011/92, изменена с Директива 2014/52,

трябва да се тълкува в смисъл, че

не допуска да се издават строителни разрешения за отделни строителни дейности, които са част от по-широкообхватни проекти за обекти с обществено предназначение, преди или едновременно с извършването на задължителна оценка на въздействието върху околната среда, съответно преди приключване на

**проверката на всеки отделен случай, с която трябва да се изясни дали е
необходима оценка на въздействието върху околната среда.**

Подписи